

Съвет на
Европейския съюз

Брюксел, 11 октомври 2019 г.
(OR. en)

12907/19

SOC 661
ANTIDISCRIM 37
JAI 1041
MI 702
FREMP 142

БЕЛЕЖКА

От:	Председателството
До:	Комитета на постоянните представители/Съвета
Относно:	Укрепване на борбата с дискриминацията в Европейския съюз – ориентационен дебат

Приложено се изпраща на делегациите бележка с насоки, изготвена от председателството с оглед да се улесни обсъждането на заседанието на Съвета EPSCO на 24 октомври 2019 г.

Укрепване на борбата с дискриминацията в ЕС

1. Дискриминацията в Европейския съюз

Европейският съюз се основава на следните ценности: зачитане на човешкото достойнство, свобода, демокрация, равенство, правова държава и зачитане на правата на човека, включително правата на лицата, които принадлежат към малцинства. Съюзът има за цел да утвърждава мира, ценностите си и благоденствието на своите народи. Наред с другото задача на Съюза е да се бори с дискриминацията.

Член 21 от Хартата за основните права на Европейския съюз забранява всяка форма на дискриминация, основана по-специално на пол, раса, цвят на кожата, етнически или социален произход, генетични характеристики, език, религия или убеждения, политически или други мнения, принадлежност към национално малцинство, имотно състояние, рождение, увреждане, възраст или сексуална ориентация.

Независимо от това един на всеки петима души в Европейския съюз е подложен на дискриминация или тормоз на различно основание или комбинация от основания¹. За някои групи, като малцинствата в рамките на малцинства, например трансполови лица с имигрантски произход, има опасност да станат жертви на дискриминация, сексуален тормоз и насилие по-често от други. В повечето държави членки комбинираната дискриминация не уредена в националното законодателство.

Освен това икономическото въздействие на дискриминацията върху държавите членки води до загуба на БВП и загуба на приходи от данъци, както и до увеличаване на разходите, свързани със здравните и други услуги. Често дискриминацията остава безнаказана.

Освен това широко разпространено е да не се подават достатъчно сигнали за дискриминация: пропуските в законодателството или неефективното прилагане биха могли да изпратят погрешно послание, че някои форми на дискриминация се толерират. 62% от населението на ЕС е на мнение, че са необходими нови мерки за преодоляване на съществуващите пропуски по отношение на защитата².

¹ Европейска комисия (2015 г.), Специално издание на Евробарометър № 437: Дискриминация в ЕС през 2015 г.

² Пак там.

2. Роля и значение на предложението за директива за равното третиране

За да се запълнят пропуските в законодателството на ЕС относно недискриминацията, на 2 юли 2008 г. Европейската комисия представи предложение за директива на Съвета за прилагане на принципа на равно третиране на лицата без оглед на религиозна принадлежност или убеждения, увреждане, възраст или сексуална ориентация (*Директива за равното третиране*, COM (2008) 426 final). Понастоящем тези четири основания попадат в обхвата на законодателството на ЕС само в областта на заетостта и професиите (Директива 2000/78/ЕО на Съвета).

След влизането в сила на Договора от Лисабон на 1 декември 2009 г. предложението вече попада в обхвата на член 19 от Договора за функционирането на Европейския съюз и изисква единодушие в Съвета и одобрението на Европейския парламент.

Въпреки усилията на повече от 20 председателства от 2008 г. насам, необходимото единодушие все още не е постигнато в Съвета. Опасенията на държавите членки са свързани по-специално с правната сигурност на предлаганата директива, разделението на областите на компетентност между Съюза и държавите членки и конкретното въздействие на директивата, включително финансовите разходи.

Независимо от мандата и задължението на ЕС за активна борба с дискриминацията, настоящото състояние на законодателството на ЕС в областта на недискриминацията създава изкуствена „йерархия“ на защитените основания за дискриминация.

3. Укрепване на борбата с дискриминацията в ЕС – следващи стъпки

Финландското председателство организира ориентационен дебат относно равното третиране по време на заседанието на Съвета EPSCO на 24 октомври с цел да се проучат възможните начини за по-ефективно противодействие на дискриминацията извън областта на заетостта и професиите.

Много от отговорите на държавите членки на въпросника, изпратен от финландското председателство през юли 2019 г., сочат, че изграждането на всеобхватна правна рамка на равнище ЕС е основното средство за борба с дискриминацията. Много държави членки считат собственото си национално законодателство за борба с дискриминацията за целесъобразно. Съществува обаче необходимост от по-ефективно прилагане на действащото законодателство. За жените, лицата с увреждания, ЛГБТИ лицата, етническите малцинства (включително ромите и имигрантите) и бедните се счита, че са изложени на най-голям риск да бъдат дискриминирани. Споменават се също така лицата, които са изправени пред множествена или комбинирана дискриминация.

Държавите членки посочват следните средства за борба с дискриминацията: стратегическа работа, включително планове за действие на равнище ЕС, финансиране от ЕС, интегриране, повишаване на осведомеността, по-силна подкрепа за жертвите и органите по въпросите на равенството и противодействие на изказванията, проповядващи вражда и омраза. Отчита се също, че е важно да са налични изчерпателни и надеждни данни за дискриминацията.

o

o o

В този контекст министрите се приканват да отговорят на следните въпроси:

Въпрос 1: Как бихте обяснили факта, че въпреки съществуващото законодателство и категоричната политическа решимост на Европейския съюз и неговите държави членки за борба с дискриминацията, тя продължава да бъде значимо предизвикателство в европейските общества?

Въпрос 2: Какво възнамерява да направи Вашето правителство, за да активизира борбата с дискриминацията?

Въпрос 3: Като се има предвид застоят в преговорите по предложението за директива за равното третиране, какво по-специално следва да направят Европейският съюз и бъдещата Европейска комисия, за да се преодолее тази ситуация, с цел да се увеличи ефективността на мерките за борба с дискриминацията и да се отстранят пропуските в законодателството за борба с дискриминацията?